

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 86 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Marta 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6810

Textilwerke Mautner A. G. i Rudolf Hrdina, Prag—Smichov, Cervený Kostelec, Čehoslovačka.

Uređaj primenjiv za razboje za izradu tkanina sa čvorovima ili čvorićima, udarom ili pokretom kretne poluge.

Prijava od 31. januara 1929.

Važi od 1. septembra 1929.

Traženo pravo prvenstva od 1. februara 1928. (Čehoslovačka).

Udarne poluge za razboje za tkanje materije sa čvorovima ili čvorićima udarom ili kretanjem poluge, takve kakve su upotrebljavane do sad sastojale su se ili iz običnih poluga, ili iz sklopljenih poluga, koje su bile vrlo masivne iz razloga što pri regulisanju radi dobijanja nepotpunog udara ili udara određenog za izradu čvorova ili čvorića, dolični delovi bili podvrgnuti velikom naprezanju. Postoje već, kao što je poznato, poluge za razboje, kod kojih se dužina poluge može menjati time, što pomoću izvesnog mehanizma za podizanje ili tome slično, dugme ili klinac kretnog dela ide u procep ili otvor predviđen u poluzi i to sa izvesnog kranjeg spoljnog položaja u drugi. Osim toga, poznato je isto tako, da postoje razboji za tkanje materije sa čvorovima ili čvorićima kod kojih se brdo ili brda, radi obrazovanja čvorova pomeraju pomoću kakvog podesnog mehanizma na jednoj dužini, koja odgovara visini čvorova, koji se žele dobiti. Svi aparati, i uređaji do sad poznati, imaju tu nezgodnu stranu ili pak ne dopuštaju izradu tačnih čvorova ili iste dužine, ili pak je uređaj za izradu čvorova vrlo komplikovan.

Cilj je ovom pronalasku poluga za razboje za tkanje materija sa čvorovima ili čvorićima, a koja nema mane do sad upotrebljivanih poluga. Pronalazak se sastoji poglavito u tome što poluga ima zapinjaču,

koja se može pomerati duž svoje ose, a koja se hvata sa drugim dugmetom poluge ili sa pomoćnim dugmetom raspoređenim na mestu ležišta dugmeta sa poluge.

Sl. 1. je pogled sa strane uređaja. Zapinjača nalazi se u položaju, koji zauzima kad se hvata sa dugmetom poluge, t. j. kad se dobija nepotpun udar sa brdom. Sl. 2 pokazuje položaj poluge, kad je zapinjača podignuta odgovarajućim organom, da bi pala u pomoćno dugme u cilju obezbeđenja potpunog udara. Sl. 3 pokazuje položaj zapinjače, kad ista hvata pomoćno dugme i sl. 4 je horizontalan izgled ležišta dugmeta ili šip poluge i pomoćnog dugmeta.

Kod raspoređaja pokazanog u sl. 1 oscilatorna poluga obeležena je sa 1 ili ram na kome je postavljeno brdo. Na toj poluzi utvrđeno je ležište 2 u otvorima 3, 4 u kome leži šip 5 poluge 6. Ova poslednja na svom srednjem delu ima procep 7, a na svom kraju, okrenutom prema brdu, otvor 8 u kome se može kretati šip 5. Poluga na svom drugom kraju, kao i do sad ima polugu za regulisanje. U srednjem otvoru 7 može se aksialno pomerati šip 10, koji se može utvrditi u položaju u kome je utvrđen pomoću zavrtnja ili slične naprave. Na šipu 10 utvrđena je zapinjača 11, koja se klati, i koja na donjoj strani ima urez 12, a na gornjoj strani urez 13. Konsola 14 utvrđena je pomoću jednog podesnog organa za le-

žište 2. U kraku 4 ležišta 2 i konsoli 14 utvrđen je pomoćni šip 15. Zapijača nosi na svom gornjem kraju uzengiju 16, za koji je vezan kabl ili remen 17, koji vodi češljačici ili žakardu. Za donji deo zapijače 11 utvrđen je jedan od krajeva opruge 18, čiji je drugi kraj vezan za oscilatornu polugu. Uređaj radi na sledeći način.

Ako se radi izrade čvorova ili čvorića udarom, želi dobiti nepotpun udar, zapijača pada iz svog zareza 12 na šip 5. Efektivna dužina poluge 6 na taj način skraćuje se, ako je šip 5 približen donjem kraju otvora 8. Ako se sad želi dobiti potpun udar, češljačica ili žakard podiže se u trenutku kad se rukunica i poluga nalaze u položaju iz sl. 2. Zapijača 11 i urez 13 pomeraju se u smislu pokazanom strelicom i hvataju pomoćni šip 15. Za vreme obrtanja rukunice 9 šip 3 ide napred za dužinu y usled razlike u dužini poluprečnika, oko koga se okreću šipovi 5 i 15. Dužina y odgovara upravo odstojanju srednjih linija ureza 12 i 13. Na ovaj način dobija se potpun udar. Ako žakard spusti zapijaču 11 i t. d. na pr. kad se rukunica i poluga nalaze u položaju pokazanom u sl. 2, ondu poluga 18 pomaže ovo povratno kretanje, naravno, ako zapijača teži da uvek zadrži svoj najniži položaj.

Jasno je da se prema konstrukciji žakarda

mogu izrađivati tkanine sa čvorovima ili čvorićima sa ma kojim brojem. Šta više, na pr. zapijača 11 može biti čvrsto postavljena u ležištu 2, 3, 4, 14, pomoćan šip 15 može biti postavljen na podesnom meslu poluge i zarezi ili izdubljenja mogu biti predviđeni na donjoj strani zapijače. Tako isto zapijača 11 može biti zamenjena zapijačom druge dužine, ili pak šipovi 5, 15 mogu biti postavljeni na različitim odstojanjima jedan od drugog, tako da se može dobiti različita visina čvora. Konstruktivne varijante moguće su po ovom pronalasku a da se ne izađe iz okvira pronalaska.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za razboje za tkanje materija sa čvorovima i čvorićima udarom ili kretanjem poluge, naznačen time, što se efektivna dužina poluge menja automatski za vreme hoda tako, da zapijača sa dva suprotno postavljena zareza hvata ili šip poluge na brdu ili pomoćni šip raspoređen na nekom odstojanju ispod ili iznad šipa poluge.

2. Uređaj po zahtevu 1, naznačen time, što poluga na svom srednjem delu ima otvor u kome se može aksijalno pomerati šip ili osa zapijače, da bi se na taj način mogle na jednom istom razboja upotrebiti zapijače raznih dužina.

Fig 1

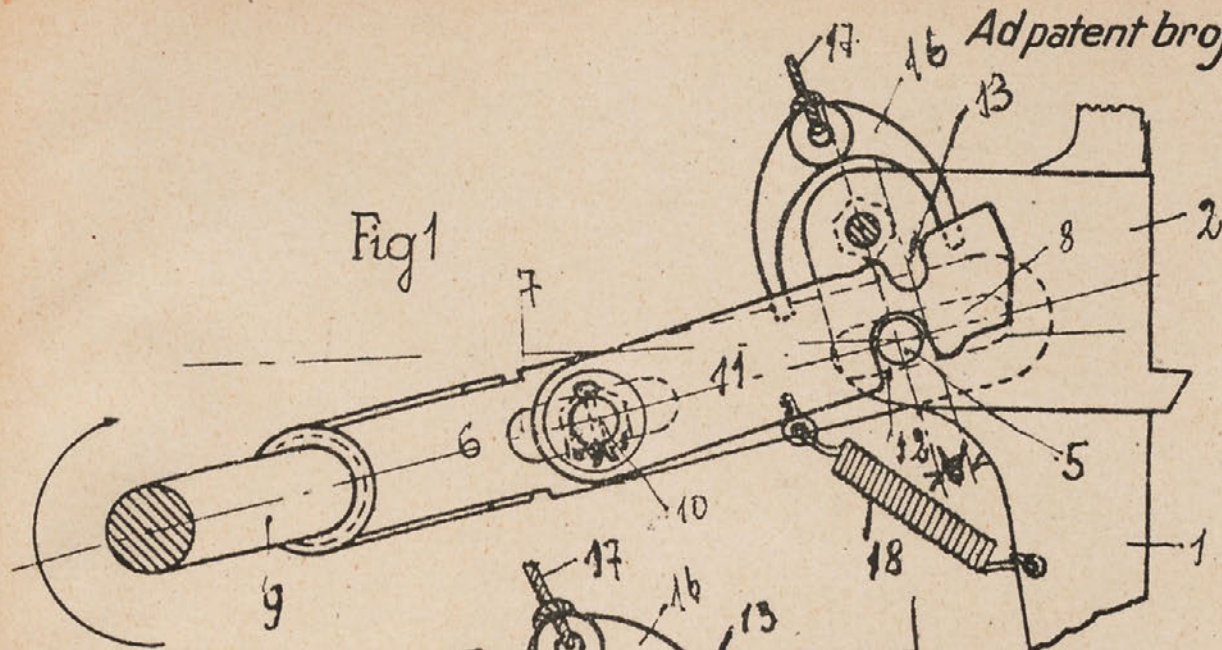

Fig 2

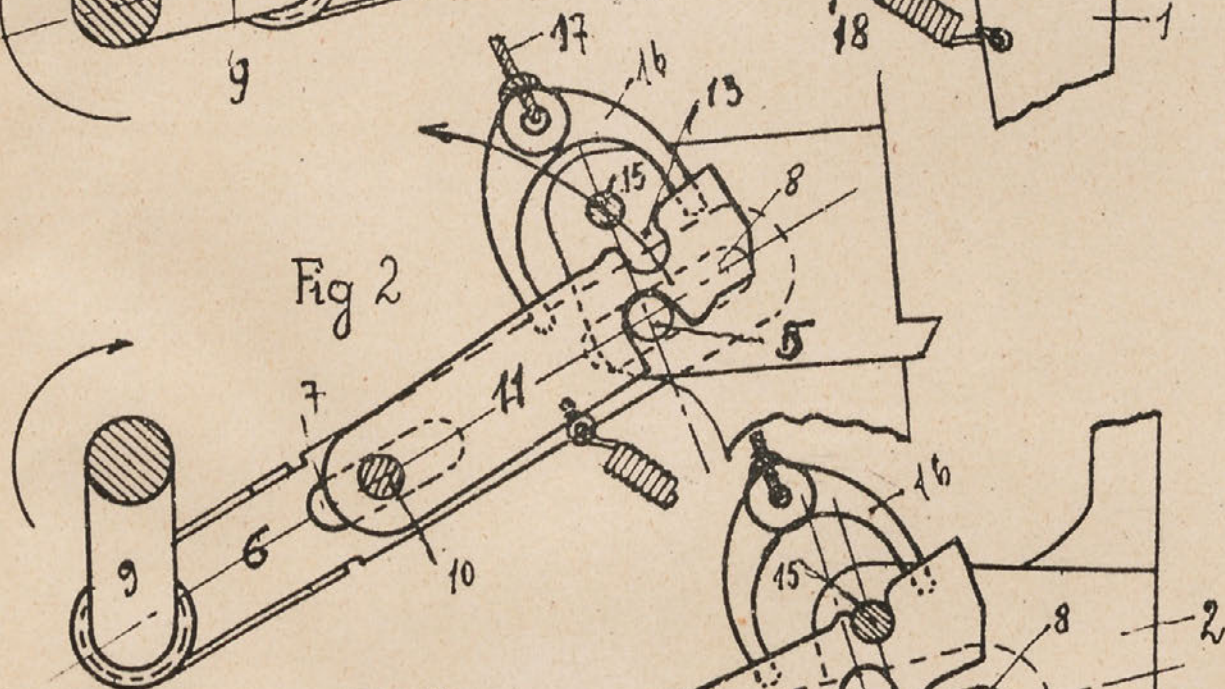

Fig 3

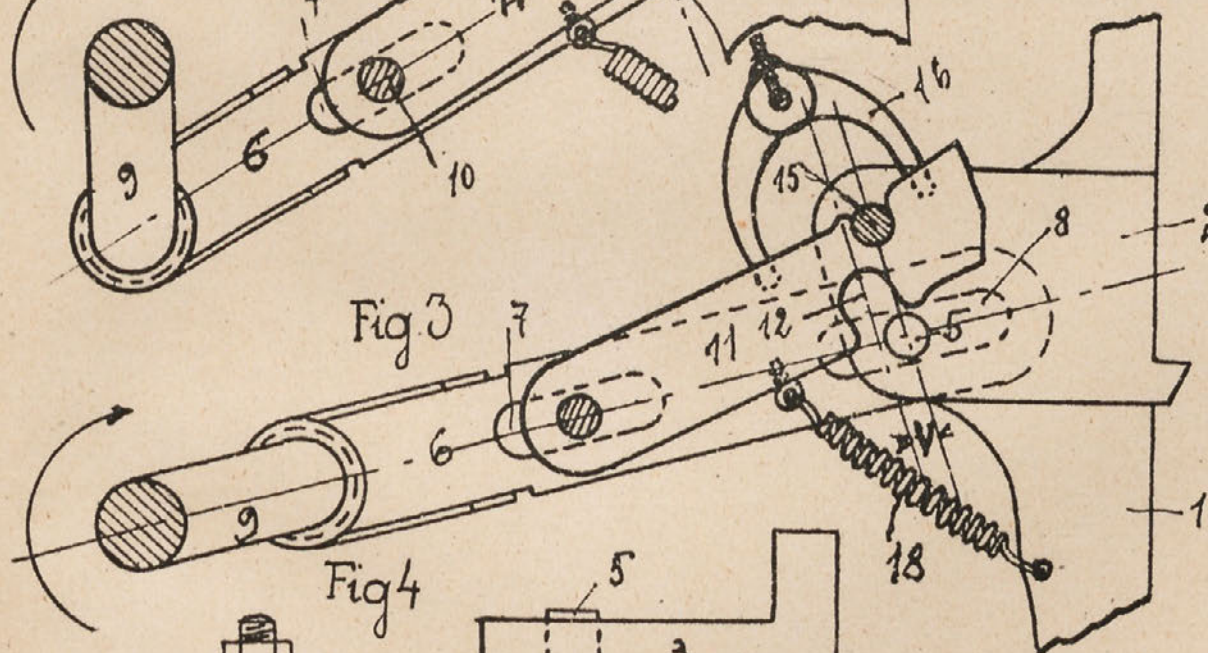

Fig 4

